

Základní škola Strakonice, Dukelská 166, příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2023/2024

Č.j.: ZSDU-ST895/2023	Spisový / skartační znak	A.1.	A10
Vypracoval:	Mgr. Dana Kohoutová, metodik prevence		
Schválil:	Mgr. Rudolf Prušák, ředitel školy		
Pedagogická rada projednala dne:	14. 9. a 21. 9. 2023		
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	14. 9. 2023		
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	25. 9. 2023		
Směrnice zrušuje program č.j.:	ZSDU-ST817/2022		

Obsah

1. Charakteristika školy
 - 1.1. Základní údaje o škole
 - 1.2. Poradenské služby
 - 1.3. Vnitřní informační zdroje
 - 1.4. Vnější informační zdroje
2. Stručná analýza situace
3. Stanovení cílů MPP
4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny
 - 4.1. Pedagogové
 - 4.2. Žáci
 - 4.3. Rodiče
5. Realizace MPP v jednotlivých oblastech
 - 5.1. 1. stupeň
 - 5.2. 2. stupeň
 - 5.3. Jednorázové akce školy
 - 5.4. Celoroční akce školy a projekty
6. Evaluace
 - 6.1. Seznam základních legislativních norem v oblasti prevence
7. Metody a formy řešení
8. Závěr

Úvod

Existence rizikového chování, se kterou se téměř denně setkáváme ve škole i mimo ni, se týká každého z nás – pedagogů, rodičů a všech, kteří přicházejí do kontaktu s dětmi a mládeží.

Minimální preventivní program jsem vytvořila na základě studie odborné literatury, prostředí a rizik vzniku společensky nežádoucích jevů ZŠ Dukelská Strakonice.

Při vypracování MPP jsem vycházela z Manuálu pro tvorbu MPP, z odborné literatury a z metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování MŠMT.

Minimální preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí sociálně patologických jevů.

Rizikové chování, drogy a jiné sociálně patologické jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzděláváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol předcházet sociálně nežádoucím jevům a zvýšit jejich odolnost vůči nim. Objevují se nové rizikové jevy, např. kyberšikana. Je proto nezbytné poskytnout žákům co nejvíce nezkreslených informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně jejich věku a na tato témata s nimi mluvit otevřeně i na neformální úrovni.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže, na prevenci zneužívání návykových látek, různé formy působení na postoje a ovlivňování chování dětí a poskytování široké nabídky pozitivních alternativ chování.

Cílem MPP je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Zásady:

Program je určen pro žáky školy v průběhu školní docházky, tj. ve věku 6–15 let.

Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, šikany, kyberšikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu.

Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů.

Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (PPP, PČR, OSPOD, Odbor sociálních věcí...atd.).

Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

1. Charakteristika školy

Základní škola Dukelská je úplná základní škola s devíti postupovými ročníky po čtyřech až pěti paralelních třídách v ročníku, zřizována je jako příspěvková organizace města Strakonice. Poskytuje vzdělání dětem ze Strakonice a přilehlého okolí. Svojí kapacitou 975 žáků se řadí mezi největší školy Jihočeského kraje. Její součástí kromě samotné školy je také školní družina s kapacitou 328 žáků a školní jídelna, které zajišťují stravování pro žáky a zaměstnance školy s kapacitou 1250 obědů.

Škola se nachází nedaleko centra města a zároveň v dosahu autobusového a vlakového nádraží. Škola je velmi prostorná, rozprostírá se v pěti vzájemně propojených budovách. V areálu školy se dále nachází venkovní sportoviště tvořené běžeckým oválem, fotbalovým hřištěm, tenisovými kurty, hřišti pro basketball a volejbal, doskočišti pro skok vysoký a daleký. Pro potřeby ŠD zde bylo vybudováno dětské hřiště s herními prvky (houpačky, prolézačky...) a v neposlední řadě vznikla také venkovní učebna, která je využívána nejen pro výuku, ale i pro relaxační chvíle během výuky.

K výuce je využíváno 40 kmenových tříd, které doplňují odborné učebny informatiky, fyziky, přírodopisu, chemie, hudební výchovy. Žáci k výuce využívají odborné učebny v podobě žákovských odborných pracovišť – vaření, ručních prací, dílen, keramické dílny, školní knihovny. Škola disponuje dvěma tělocvičnami a gymnastickým sálem.

Každá učebna je vybavena stolním počítačem a interaktivní tabulí nebo dataprojektorem. Učitelé i žáci využívají školní počítačovou síť. Škola disponuje čtyřmi plně vybavenými ITC učebnami. Učitelé mohou k výuce využít také školní netbooky nebo tablety. V případě potřeby mohou žáci požádat o zapůjčení školního notebooku pro domácí přípravu.

Na škole je zřízeno Školní poradenské pracoviště, které je plně k dispozici všem žákům i pedagogickým pracovníkům školy. Učitelé společně s ŠPP poskytují odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům ohroženým školním neúspěchem, žákům vykazujícím rizikové chování a žákům nadaným.

Žákům je nabízeno velké množství volnočasových aktivit v podobě zájmových útvarů při ŠD nebo pod SR.

Škola se aktivně podílí na programu „Hrdá škola“ a hnutí „Na vlastních nohou“ (Stonožka).

1.1. Základní údaje o škole

Základní škola Dukelská
Dukelská 166
386 01, Strakonice

tel: 383 313 230
email: posta@dukelska.strakonice.cz
IČO: 47 255 838

web školy: <https://www.dukelska.strakonice.cz/>

Ředitel školy	Mgr. Rudolf Prušák	383 313 231, 702 018 888 rudolf.prusak@dukelska.strakonice.cz
Zástupce pro 1. stupeň	Mgr. Dana Kohoutová	383 313 232, 775 307 647 dana.kohoutova@dukelska.strakonice.cz
Zástupce pro 2. stupeň	Mgr. Tomáš Novotný	383 313 235, 723 038 482 tomas.novotny@dukelska.strakonice.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Dana Kohoutová	383 313 232, 775 307 647 dana.kohoutova@dukelska.strakonice.cz
Vedoucí ŠPP	Mgr. Edita Soukupová	383 313 239, 702 027 045 edita.soukupova@dukelska.strakonice.cz
Výchovný poradce pro 1. stupeň	Mgr. Lenka Helmová	383 313 239, 722 445 512 lenka.helmova@dukelska.strakonice.cz
Výchovný poradce pro 2. stupeň	Mgr. Edita Soukupová	383 313 239, 702 027 045 edita.soukupova@dukelska.strakonice.cz
Speciální pedagog	Mgr. Mária Hájková	383 313 239 maria.hajkova@dukelska.strakonice.cz
Speciální pedagog	Mgr. Eva Vácová	383 313 239 eva.vacova@dukelska.strakonice.cz
Karierový poradce	Mgr. Lenka Hejlková	702 018 886 lenka.hejlkova@dukelska.strakonice.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet učitelů	Počet AP
1. stupeň	20	497	21	13
2. stupeň	20	419	42	9
celkový počet	40	916	63	22

1.2. Poradenské služby školy

Školní poradenské pracoviště se podílí společně s ostatními pedagogy na poskytování pedagogicko-psychologického poradenství a vychází z Plánu činností ŠPP stanoveného na začátku školního roku a Minimálního preventivního programu školy. ŠPP je tvořeno ředitelem školy, metodikem prevence, výchovnými poradci, speciálními pedagogy, kariérovým poradcem a členy z řad třídních učitelů.

Členové ŠPP:

Ředitel školy – Mgr. Rudolf Prušák

- zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole výchovným poradcem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem a třídními učiteli
- jmenuje školního metodika prevence
- zajišťuje DVPP školního metodika v oblasti primární prevence
- podporuje týmovou spolupráci ŠMP, VP, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu
- monitoruje a vyhodnocuje realizaci preventivního programu

Výchovný poradce pro 1. stupeň – Mgr. Lenka Helmová

- podílí se na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se SVP
- koordinuje sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO
- koordinuje podporu vzdělávání žáků nadaných
- koordinuje poskytování poradenských služeb žákům školskými poradenskými zařízeními
- poskytuje informace z činnosti školských a dalších poradenských zařízení v okrese
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v péči poradenských zařízení, zajišťuje v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- navrhuje opatření, svolávání výchovné komise, vede individuální konzultace s žáky a rodiči
- navrhuje možnosti odborné péče a další pomoci

Výchovný poradce pro 2. stupeň – Mgr. Edita Soukupová

- podílí se na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se SVP
- koordinuje sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO
- koordinuje podporu vzdělávání žáků nadaných
- koordinuje poskytování poradenských služeb žákům školskými poradenskými zařízeními
- poskytuje informace z činnosti školských a dalších poradenských zařízení v okrese
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v péči poradenských zařízení, zajišťuje v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- navrhuje opatření, svolávání výchovné komise, vede individuální konzultace s žáky a rodiči
- navrhuje možnosti odborné péče a další pomoci
- spolupracuje při kariérovém poradenství na škole
- spolupracuje při řešení výchovných problémů

Školní metodik prevence – Mgr. Dana Kohoutová

- tvoří a kontroluje realizaci preventivního programu školy
- koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci rizikového chování – záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, kriminálního chování, šikana a kyberšikana, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů
- metodicky vede činnost pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy a s odbornými pracovišti
- předává odborné informace o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycení varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP, navržená a realizovaná opatření
- vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů

Speciální pedagog – Mgr. Eva Vácová, Mgr. Mária Hájková

- provádí orientační speciálně pedagogickou diagnostiku
- poskytuje péči žákům se SVP
- metodicky pomáhá pedagogům vyučující žáky se SVP a průběžně vyhodnocuje účinnost podpůrných opatření

Kariérový poradce – Mgr. Lenka Hejlková

- provádí poradenskou činnost při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, podává informace o přijímacím řízení
- poskytuje poradenskou činnost v oblasti volby povolání pro žáky a rodiče
- informuje o studijních možnostech
- vede dokumentaci spojenou s volbou povolání
- zajišťuje včasné vyplnění a odeslání přihlášek ke studiu
- zpracovává přehledy o přijetí žáků
- vede individuální konzultace pro žáky, rodiče i pedagogy v oblasti kariérového poradenství

1.3. Vnitřní informační zdroje

Webové stránky školy – všechny důležité dokumenty včetně školního řádu a kontaktu na jednotlivé členy ŠPP jsou uvedeny na stránkách školy

Nástěnky – informace jsou zveřejňovány na trvale umístěných nástěnkách ŠPP a ŠMP v přízemí hlavní budovy školy; obsahují informace, které se vztahují k tématům zařazeným do MPP.

Třídní schůzky, konzultační hodiny – rodiče jsou na prvních třídních schůzkách informováni o práci ŠPP. Žáci i zákonní zástupci mají možnost navštívit jednotlivé vyučující, výchovné poradce, metodika prevence, speciální pedagogy nebo kariérového poradce v rámci konzultačních hodin nebo po telefonické domluvě.

Schránka důvěry – žáci mohou využívat jednu ze dvou schránek důvěry – 1. stupeň na pavilonu školy, 2. stupeň v přízemí hlavní budovy školy. Do schránky důvěry má přístup ŠMP. Podněty, dotazy a ohlášené případy řeší tým ŠPP.

1.4. Vnější informační zdroje

Vnější zdroje jsou organizace a zařízení, na které se bude škola obracet:

OSPOD Strakonice

PPP Strakonice

MP a PČR

SVP Strakonice

SPC Strakonice

Okresní metodik prevence – Mgr. Hynek

Krajský školský koordinátor prevence – Mgr. Nerud

Do Světa z.s.

Portus Prachatice

Linka bezpečí

Klub nadaných dětí – Mensa

využívané webové stránky:

<https://www.msmt.cz/>

<http://www.poradenskecentrum.cz/>

<https://www.adiktologie.cz/>

<https://www.drogy-info.cz/>

<https://www.zivot-bez-zavislosti.cz/>

<https://www.prevence-info.cz/>

<https://deti.mensa.cz/>

<http://www.centrumnadani.cz/>

<https://www.hope4kids.cz/>

<https://www.elio.cz/>

<https://rekninedrogam.cz/>

<https://antinik.cz/>

<https://www.stop-koureni.cz/>

<https://www.nekuratka.cz/>

<http://www.minimalizacesikany.cz/>

<http://www.kybersikana.eu/>

<http://www.anabell.cz/>

<https://www.modralinka.cz/>

<http://www.poradenskecentrum.cz/>

2. Stručná analýza situace

Sledování situace ve škole je ze strany zaměstnanců školy prováděno průběžně po celý školní rok. Ke zjištění aktuálního stavu rizikového chování přispívá práce všech pedagogických i nepedagogických pracovníků, pravidelné třídnické hodiny, podněty ze strany rodičů a žáků, ale i obyvatel Strakonice.

V letošním roce se chceme zaměřit primárně na eliminaci výskytu šikany a kyberšikany, prevenci užívání návykových látek – zejména tabákových výrobků a produktů obsahujících nikotin. V neposlední řadě se škola snaží pracovat na zdravém klima ve třídách a na začleňování žáků s OMJ nebo SVP.

3. Stanovení cílů MPP

Cílem MPP je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování, výchova k zodpovědnosti za své chování a zdraví. Prevence je zaměřena na formování osobnosti žáka, která bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti, které vedou k odmítání projevů agresivity a porušování zákona.

Dlouhodobé cíle

- navozování příznivého klimatu školy, jak mezi žáky, učiteli, tak ostatními zaměstnanci (pořádání školních akcí pro veřejnost, adaptační kurz, lyžařský kurz, kulturní zájezdy pro zaměstnance školy)
- předcházet všem typům rizikového chování – podávat žákům ucelené informace o sociálně patologických jevech a zařadit je do výuky jednotlivých předmětů (besedy s odborníky, informační brožury, nástěnky)
- posilovat právní vědomí žáků o kriminalitě, předpisech a zákonech
- posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, žáky a pedagogy
- učit žáky řešit konfliktní situace (asertivní chování, efektivní komunikace)
- vedení žáků ke schopnosti čelit tlaku vrstevníků a odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky
- vedení žáků k sebepoznávání a stanovení správného žebříčku hodnot

- předcházení projevům rasismu, vedení žáků k porozumění a toleranci lidí odlišných národnostních kultur
- rozvoj zdravého životního stylu žáků (zážitkové programy/zájezdy, divadelní představení, exkurze, projektové dny)
- vedení žáků ke smysluplnému využití volného času a aktivnímu odpočinku
- prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitel – AP – vychovatel/ka – speciální pedagog...)
- týmově spolupracovat s žáky vykazujícími prvky rizikového chování
- průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů, zejména v oblasti šikany a kyberšikany
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- poskytování poradenských služeb
- monitoring vztahů mezi žáky v jednotlivých třídách školy (dotazníky, pozorování, konzultace...)
- spolupráce s organizacemi a institucemi v oblasti primární prevence

Krátkodobé cíle

- preventivní program EXIT TOURS
- využití nabídky programů zaměřených na konkrétní projevy rizikového chování – kyberšikana – preventivní programy Do Světa z.s., Portus Prachatice
- organizace projektového dne Nebud' obět'
- návštěva divadla, workshopy MSP Strakonice
- návštěva ÚP Strakonice
- návštěva veletrhu středních škol a samotných SŠ dle nabídky
- plavecký a bruslařský výcvik žáků 1. stupně
- lyžařský a cyklistický kurz žáků 2. stupně
- adaptační kurz žáků 6.M
- práce na třídních vztazích, využití programů na zlepšení třídního klima
- zavedení pravidelných třídnických hodin
- zajištění zájmových kroužků při ŠD a SR
- zapojení do projektu Hrdá škola
- reprezentace školy – účast žáků na sportovních, vědomostních a uměleckých soutěžích dle aktuální nabídky

4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

4.1. Pedagogové

- seznámení pedagogických i nepedagogických pracovníků se Školním řádem, Minimálním preventivním programem a krizovými plány školy, s vedením dokumentace a nakládáním s osobními daty
- pravidelné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence a zajištění metodické podpory
- účast na programech zaměřených na prevenci rizikových projevů chování u žáků
- výměna zkušeností v oblasti prevence rizikového chování
- studium doporučených materiálů
- důsledné monitorování vztahů mezi žáky ve své třídě
- využívání třídnických hodin a všech neformálních setkání k působení na žáky v rámci prevence rizikového chování

4.2. Žáci

- široká nabídka zájmových kroužků pro žáky školy, ale i veřejnost
- besedy s odborníky a výukové programy s tematikou sociálně patologických jevů
- veletrhy vzdělávání, exkurze, výstavy, divadelní představení
- projektové dny
- sportovní, vědomostní a umělecké soutěže
- kurzy – plavecký, bruslení, lyžařský cyklistický
- školní výlety
- poradenská činnost (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, ředitel, zástupci ředitele)

4.3. Rodiče

- zabezpečení informovanosti rodičů o preventivních strategiích školy
- pravidelné třídní schůzky a konzultace pro rodiče žáků

- školní akce určené pro rodiče s dětmi (Vánoční setkání, Stonožkový týden, Koncert pro Stonožku, Velikonoční jarmark, Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky, Šerpování žáků devátých tříd, besídka jednotlivých tříd)
- přímá účast rodičů při organizaci školních akcí

5. Realizace MPP v jednotlivých oblastech

5.1. 1.stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti převážně třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v českém jazyce, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, například výklad, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování nebo lze využít materiály školy z oblasti primární prevence.

1. ročník

Prvouka	Bezpečná cesta do školy
	Péče o naše zdraví, lidské tělo, nemoc, úraz
	Tolerance přirozených odlišností spolužáků a rozpoznávání vhodných i nežádoucích způsobů chování
	Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí
	Práce a volný čas – využití volného času

2. ročník

Prvouka	Domov – místo ochrany a soukromí, soužití lidí a jejich chování
	Moje rodina – mezilidské vztahy, znalost vlastního postavení v rodině, konkretizace svých práv a povinností
	Osobní bezpečí doma i venku
	Cesta do školy – základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, chování v dopravních prostředcích a při čekání na ně, správné přecházení vozovky
	Seznámení se základy zdravé výživy
	Lidské tělo – prevence nemocí a úrazů, správná výživa

3. ročník

Prvouka	Pravidla silničního provozu
	Rodina – vlastní postavení v rodině, mezilidské vztahy
	Soužití žáků ve škole – vztahy a komunikace
	Věci a činnosti kolem nás – volný čas
	Péče o zdraví – osobní bezpečí, ohrožení zdraví nebezpečnými látkami
	Ekologie – třídění odpadu

4. ročník

Přírodověda	Návykové látky, elektronická média, krádeže, drogy, toulavá zvířata
	První pomoc – prevence úrazů
	Nemoc a ochrana zdraví
	Zdravý životní styl
	Osobní bezpečí
	Dopravní výchova
Vlastivěda	Chování lidí, právo a spravedlnost
	Seznámení s pojmem menšina
ČJ	sloh – telefonování, SMS, internet, návrh reklamy na zdravý způsob života

5. ročník

Přírodověda	Dopravní výchova – předcházení rizikovým situacím v dopravě jako účastník silničního provozu - chodec a cyklista
	Kouření, alkohol – negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí a závislostí na kvalitu života
	Lidské tělo – zásady sexuální výchovy
	Osobní bezpečí – lidská práva, práva dětí a jejich dodržování
Vlastivěda	Soužití lidí – Rozpoznávání chování, které nelze tolerovat, vyvození a dodržování pravidel pro soužití ve škole, v rodině
ČJ	sloh – internet, sociální sítě, tvorba plakátu na téma výživa a zdraví
Informatika	Základní způsoby komunikace
	Ochrana dat
	Nebezpečí internetu, kyberšikana

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště

- zvládat základní sociální dovednosti
- praktikovat základní hygienické a zdravotní návyky
- si správně zorganizovat volný čas
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- chránit před cizími lidmi
- prakticky využívat informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách, znali rizika jejich užívání, dokázali odmítnout jejich užívání ve styku s vrstevníky
- dodržovat pravidla bezpečnosti a znali rizika silničního provozu a poskytnutí první pomoci

5.2. 2. stupeň

Práci na druhém stupni je nutné zkoordinovat tak, aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje převážně v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiály školy, přednášky a besedy

6.ročník

Výchova ke zdraví	Dopravní výchova – odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy
	Komunikace mezi vrstevníky – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, týrání, šikana
	Lidské tělo – nemoci přenosné pohlavním stykem, sexuální dospívání a reprodukční zdraví
	Zásady zdravého stravování
Občanská výchova	Život v rodině a ve škole
	Lidská práva
Informatika	Rizika spojená s užíváním internetu
	Kyberšikana, netholismus
	Informační etika

7. ročník

Výchova ke zdraví	Odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy
	Auto-destruktivní závislost, zdravotní a psychosomatická rizika spojená se zneužíváním návykových látek, první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami
	Manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt
Občanská výchova	Člověk a společnost – komunikace, pravidla chování, důsledky porušení pravidel
	Poškození lidských práv

8. ročník

Občanská výchova	Řešení životních situací – rasová nesnášenlivost, rasismus, xenofobie, extremismus
	Zdravý životní styl
	Návykové látky, zákony
Přírodopis	Rasismus, lidské rasy, vývojové stupně člověka
	AIDS, toxikomanie
	Zdravotní rizika spojená s kouřením a s poruchami příjmu potravy
Výchova ke zdraví	Život bez závislostí – Auto-destruktivní závislosti, zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozování hazardních her
	Jak pečovat o zdraví – zdrženlivost v dospívání a odpovědné sexuální chování, rizika spojená s předčasným zahájením pohlavního života, nemoci přenosné pohlavním stykem, odlišnosti v sexuální orientaci
	Osobní bezpečí

9. ročník

Výchova ke zdraví	Sexuální výchova – sexualita v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, zdrženlivost v dospívání a odpovědné sexuální chování
	Osobní bezpečí
Občanská výchova	Náboženství a tolerance
	Protispolečenské jevy, kriminalita mládeže
Chemie	Člověk proti sobě
	Drogy, doping, léky

Cílem je, aby žáci uměli a znali po absolvování ZŠ:

- respektovat odlišné názory, způsoby chování lidí a byli tolerantní k menšinám

- spolupracovat ve skupině a přebírali zodpovědnost za společné úlohy
- zdravě posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat a odmítat
- pojmenovat základní návykové látky, znali jejich účinky na lidský organismus, orientovali se v problematice závislosti
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí a věděli, kde vyhledat pomoc
- znát významné dokumenty upravující lidská práva a sociální ochranu dětí

5.3. Jednorázové akce školy

V této části plánu jsou naplánované akce školy pro jednotlivé měsíce. Je možné, že při jejich realizaci může dojít ke změnám z důvodu úpravy termínů či zrušení akce. Během roku může dojít k rozšíření plánu o další aktivity.

Srpen

Schůzka s rodiči budoucích prvňáčků

Září

Republikové finále – Sazka olympijský víceboj

Poznej sporty – akce města Strakonice

Zahájení plaveckého výcviku 1. stupeň

Vegetariánský oběd se šéfkuchařem

Po stopách historie – program MSP Strakonice

Beseda – Šmidingerova knihovna Strakonice

Říjen

Adaptační kurz 6.M

Cvičná evakuace

Logická olympiáda – školní kolo

Projektový den – „Nebud’ obětí“ – kyberšikana – žáci 2. stupně

Beseda s PČR – 3. třídy

Preventivní program EXIT TOURS – 8. a 9. ročníky

Burza škol – MěKD Strakonice

Listopad

Vzdělání a řemeslo – České Budějovice

Stonožkový jarmark

Stonožkový koncert v kostele sv. Markéty

Preventivní program – Do Světa z.s. – Kyberšikana – 4. a 5. ročníky

Preventivní program – Portus Prachatice – Bezpečně po vlnách – 6. ročníky

Charitativní akce – Krabice od bot

Charitativní akce – Vánoční sbírka pro opuštěná zvířátka

Zdobení vánočního stromečku

Prosinec

Preventivní program – Do Světa z.s. – Kyberšikana – 4. a 5. ročníky

Preventivní program – Portus Prachatice – Bezpečně po vlnách – 7. ročníky

Mikuláš ve škole

Vánoční dílny – MSP Strakonice

Vánoční besídky ve třídách

Vánoční zpívání s Dukelkou

Vánoční promítání – kino OKO Strakonice

Recyklohraní

Leden

programy Šmidingerovy knihovny Strakonice

programy MSP Strakonice

Únor

Preventivní program – Portus Prachatice – Bud' opatrný – 1. a 2. ročníky

Lyžařský kurz 7. ročníků

Projektový den – Karneval

Březen

Světový den Downova syndromu – ponožkový den

Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky

Velikonoční trhy ŠD

Matematický klokan 2024

Preventivní program – Portus Prachatice – Mediální výchova – 8. ročníky

Duben

Návštěva předškoláků ze strakonických školek v 1. ročnících

Zápisy do 1. ročníku

Květen

Matematické soustředění MaSo

Školní zájezd – Anglie – 9. ročníky

Anglické divadlo

Školní výlety

Červen

Pasování na čtenáře

Školní výlety

Den dětí

5.4. Celoroční akce školy a projekty

Mléko do škol – projekt je určen pro žáky 1. stupně. Podporuje děti v konzumaci mléka a mléčných výrobků a podporuje je v získání správných stravovacích návyků.

Ovoce a zelenina do škol – projekt je zaměřen na žáky 1. stupně. Cílem projektu je podpořit zdravé stravovací

Hrdá škola – školní projekt sloužící k rozbití každodenního stereotypu. Žáci se zapojují 1x měsíčně do netradičních aktivit.

Ochrana člověka za mimořádných situací – cílem projektu je žáky naučit správnému chování v případě mimořádných událostí a preventivní příprava na nepředvídatelnou událost. Součástí projektu je nácvik evakuace školy.

Klub nadaných dětí – cílem projektu je podpořit a podnítit zájmy nadaných dětí. Nabídnout jim rozšiřující vzdělání a uspokojit jim tak jejich vzdělávací potřeby. V rámci projektu je kladen důraz na vrstevnické učení.

Sběr baterií – projektem se škola snaží přivést žáky k třídění odpadu a vnést jim do podvědomí informace o obnovitelných a neobnovitelných zdrojích.

Během celého roku se žáci naší školy zapojují do nejrůznějších soutěží, ať už se jedná o soutěže sportovní, vědomostní nebo umělecké.

Učitelé připravují pro žáky nejrůznější výlety a programy spojené s výukou cizích jazyků, ale také s poznáváním okolních států.

Škola celoročně spolupracuje s městskou Šmidingerovou knihovnou a Muzeem středního Pootaví, které připravují rozmanité programy pro školy i veřejnost.

6. Evaluace školy

Školní poradenské pracoviště sestavilo Minimální preventivní program pro školní rok 2023/2024 zaměřený na aktuální potřeby školy. K jeho naplnění jsou přizvány vnější subjekty, které se v minulosti osvědčily a spolupráce s nimi byla přínosem pro žáky i jejich učitele.

V prvním pololetí byla prevence zaměřena na 7. ročníky, které se zúčastnily programu Revolution Train a zároveň zde proběhla sociometrie třídních kolektivů vedená okresním metodikem prevence – Mgr. Janem Hynkem.

Ve druhém pololetí bylo využito nabídky preventivních programů od organizace Do Světa z.s., která odprezentovala své programy ve 4., 6. a 8. ročníku na téma šikana, kyberšikana, konflikt a agresivita a také závislost.

Deváté ročníky se zúčastnily besedy o sexuálním zdraví a problematice HIV/AIDS vedenou organizací Česká společnost AIDS pomoc (Červená tužka).

Pro první ročníky byla připravena beseda o zdravotní pomoci organizována ZZS Strakonice (MUDr. Jaroslav Švára)

Hodnocení MPP probíhá ve spolupráci třídních učitelů a rodičů za podpory vedení školy v rámci spoluúčasti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků.

6.1. Seznam základních legislativních norem v oblasti prevence

Metodické pokyny a doporučení

- 22 294/2013-1 Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- 21 149/2016 Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
- 10 194/2002 Metodický pokyn při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- 14 423/1999 Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- 25 884/2003 Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané

- Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem
- Publikace k primární prevenci – Kyberšikana – manuál pro učitele (i rodiče)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2019 – 2027 [online]. [cit. 2021-01-22].

Dostupné z:

http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním pro období 2019-2027
- Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 - 2020
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky „Zdraví pro všechny v 21. století“ (usnesení vlády č. 1066/2002 Sb.)

Zákony

- č. 561/2004 Sb. (Školský zákon)
- č. 563/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících)
- č. 383/2005 Sb. (změna 106/2002 o výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních)
- č. 379/2005 Sb. (o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami)
- č. 109/2002 Sb. (o zařízeních ústavní výchovy, ochranné výchovy a zařízeních preventivně-výchovné péče)
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Vyhlášky

-
- č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
 - č. 116/2011 Sb. - Novela vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (soubor pedagogicko-organizačních informací č. j. 12295/2005-20)
 - č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
 - č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými
 - č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
 - č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Podklady školy

- Školní řád (Klasifikační řád)
- Minimální preventivní program (Krizový plán)
- Pedagogické rady

7. Metody a formy řešení

Vedení školy, metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog a kariérový poradce

- Aktuální informace pro všechny pedagogické pracovníky školy (pracovní porady, DVPP, informační schůzky)
- Seznámení s nejdůležitějšími poznatky a závěry seminářů, školení, metodika ŠMP, výchovných poradkyň a vedení školy

Třídní učitelé

- Pravidelná třídní setkávání – třídnické hodiny
- Adaptační pobyty vzniklých kolektivů
- Pravidelné sledování školní docházky
- Sledování psychického stavu žáků
- Sledování vzájemných vztahů mezi žáky třídních kolektivů
- Využívání sociometrie ve třídě
- Sledování fyzického stavu žáků

Všichni pedagogové

- Potírání kouření v okolí školy
- Vyšetřování agresivního chování u žáků
- Řešení všech forem vandalismu, násilného chování, šikany a kyberšikany
- Sledování příznaků a projevů rizikového chování v oblastech závislostí a extrémistických organizací u žáků

Spolupráce s mimoškolními subjekty

- účast se žáky (exkurze, besedy, výchovně-vzdělávací akce)
- účast pedagogů (DVPP, studium odborných časopisů a literatury, konzultace s PPP, OSPOD, PČR, MP...)

8. Závěr

Minimální preventivní program je vždy vypracován na příslušný rok a je součástí výchovně-vzdělávacího programu školy. MPP navazuje na předcházející roky, odráží specifika regionu a školy, vždy vychází z aktuální situace ve škole. Je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu jejich povinné školní docházky.

Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí a dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Snažíme se posilovat a prohlubovat spolupráci školy s rodiči i širší veřejností.

Jednotlivé části programu budou kontrolovány realizátorem MPP a kolektivem Školního poradenského pracoviště. Preventivní aktivity rizikového chování budou v průběhu školního roku doplňovány a upravovány dle potřeb školy.

Přílohy

V dalších případech škola postupuje podle příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

- 1) Krizové plány školy
- 2) Školní program proti šikanování

Ve Strakonících 4.9.2023

Mgr. Rudolf Prušák, ředitel školy